

รายงานผลการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ /และเป็นวิทยากร

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำนำหน้า นาย นาง นางสาว อื่น..... ชื่อ-นามสกุล สุทินี ขจรเวทาศน์.....
 ตำแหน่ง..... นักสำรวจดินปฏิบัติการ..... กลุ่ม/ฝ่าย..... กลุ่มพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลดิน.....
 หลักสูตร/หัวข้อข้อมูลเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้..... เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ.....
 (PMQA/PMQA 4.0).....
 สถานที่อบรม / สัมมนา /พัฒนาความรู้..... การอบรมผ่านระบบออนไลน์ LDD e-Training.....
 ตั้งแต่วันที่..... 24 กุมภาพันธ์ 2567..... ถึงวันที่..... 24 กุมภาพันธ์ 2567.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาในการการอบรม

2.1.1 PMQA 4.0 คือ เครื่องมือการประเมินระบบการบริหารของส่วนราชการในเชิงบูรณาการ เพื่อเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการกับเป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 เพื่อประเมินความสามารถในการบริหารจัดการภายในหน่วยงานและความพยายามของส่วนราชการในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน

2.1.2 เป้าหมายการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 จากแนวคิดของการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 เพื่อให้รองรับต่อการเปลี่ยนแปลงและการเป็นประเทศไทย 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาล ดังนั้นการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐสามารถเป็นที่พึ่ง ที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ของประชาชน โดยได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบราชการไว้ ดังนี้

1) ระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงถึงกัน (Open & Connected Government) ต้องมีความเปิดเผย โปร่งใสในการทำงาน โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการหรือมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานได้ตลอดจนเปิดกว้างให้กลไกหรือภาคส่วนอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วม และโอนถ่ายภารกิจที่ภาครัฐไม่ควรดำเนินการเองออกไปให้แก่ภาคส่วนอื่น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แทน โดยการจัดระเบียบความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้างให้สอดคล้องกับการทำงาน ในแนวระนาบ ในลักษณะของเครือข่าย มากกว่าตามสายการบังคับบัญชาในแนวตั้งขณะเดียวกันก็ยังคงเชื่อมโยงการทำงานภายในภาครัฐด้วยกันเองให้มีเอกภาพ และสอดคล้องประสานกัน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

2) ระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government) ต้องทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า โดยตั้งคำถามกับตนเองเสมอว่า ประชาชนจะได้อะไร มุ่งเน้นแก้ไข ปัญหาความต้องการและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยไม่ต้องรอให้ประชาชนเข้ามาติดต่อขอรับบริการหรือร้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการ (Proactive Public Services) รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลของทางราชการ (Big Government Data) และระบบดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดบริการสาธารณะที่ตรงกับความต้องการของประชาชน (Personalized หรือ Tailored Services) พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกโดยมีการเชื่อมโยงกันเองของหน่วยงานราชการเพื่อให้บริการต่าง ๆ สามารถเสร็จสิ้นในจุดเดียว ประชาชนสามารถเรียกใช้บริการของทางราชการได้ตลอดเวลาตามความต้องการของตนและผ่านการติดต่อได้หลายช่องทางผสมผสานกัน ไม่ว่าจะติดต่อมาด้วยตนเอง อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์โซเชียลมีเดีย หรือแอปพลิเคชันทางโทรศัพท์มือถือ

3) หน่วยงานของรัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government) ต้องทำงานอย่างเตรียมการณ้ไว้วางหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง สร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มและประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาใช้ในการตอบโต้กับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันเพื่อสร้างคุณค่า มีความยืดหยุ่นและความสามารถในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างทันเวลาตลอดจนเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง และปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ รวมทั้งทำให้ข้าราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน กล่าวคือ

3.1) ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนการทำงานของรัฐบาล ก็จะต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง เชิงลึกและสามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลได้จริง และเกิดความคุ้มค่า

3.2) ในฐานะผู้กำกับดูแล ก็จะต้องมีความเป็นกลางและตรงไปตรงมา รวมทั้งวางกฎระเบียบให้เหมาะสม (Smart Regulation) และยกเลิกการควบคุมที่ไม่เกิดประโยชน์ลง เพื่อไม่ให้เป็นการหรืออุปสรรคต่อประชาชนหรือการประกอบธุรกิจ

3.3) ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงาน ก็จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ทำงานร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับได้และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานตามห่วงโซ่ยุทธศาสตร์ตั้งแต่ตั้งต้นจนจบ รวมทั้งใช้ทรัพยากรและบริการต่างๆ ร่วมกัน ฉะนั้น ความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 ดังกล่าวต้องอาศัยกลไกสำคัญอย่างน้อย 3 เรื่อง ได้แก่

(3.3.1) การผสมพลังทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม (Collaboration) เป็นการยกระดับการทำงานให้สูงขึ้นไปกว่าการประสานงานกัน (Coordination) หรือทำงานด้วยกัน (Cooperation) ไปสู่การร่วมมือกัน (Collaboration) อย่างแท้จริง โดยจัดระบบให้มีการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน มีการระดมและนำเอาทรัพยากรทุกชนิดเข้ามาแบ่งปันและใช้ประโยชน์ร่วมกันมีการยอมรับความเสี่ยงและรับผิดชอบต่อผลสำเร็จที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อพัฒนาประเทศหรือแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น จนไม่มีภาคส่วนใดในสังคมจะสามารถดำเนินการได้ลุล่วงด้วยตนเองโดยลำพังอีกต่อไป หรือเป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองในรูปแบบ “ประชารัฐ”

(3.3.2) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) เป็นการคิดค้นและแสวงหาวิธีการหรือแนวทาง (Solutions) ใหม่ๆ อันจะเกิดผลกระทบมหาศาล (Big Impact) เพื่อปรับปรุงและออกแบบการให้บริการสาธารณะและนโยบายสาธารณะให้สามารถตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศหรือตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ อันแปรผันไปตามสภาพพลวัตของการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยรูปแบบห้องปฏิบัติการ (Government Lab/ Public Sector Innovation Lab) และใช้กระบวนการความคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในลักษณะที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิด (Empathize) ก่อนจะสร้างจินตนาการ (Ideate) พัฒนาต้นแบบ (Prototype) ทำการทดสอบปฏิบัติจริงและขยายผลต่อไปหรือเป็นการนำศาสตร์พระราชาวาด้วย “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาประยุกต์ใช้

(3.3.3) การปรับเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization) เป็นการผสมผสานกันของการจัดเก็บและประมวลข้อมูลผ่านการประมวลผลแบบกลุ่มก้อนเมฆ (Cloud Computing) อุปกรณ์ประเภทสมาร์ทโฟน (Smart Phone) และการทำงานร่วมกันผ่านเครื่องมือต่าง ๆ (Collaboration Tools) ทำให้สามารถติดต่อกันได้อย่างทันทีทันใด (Real Time) ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สลับซับซ้อนต่างๆ ได้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนเกิดผลกระทบอย่างสูงและมีความคาดหวังต่อการให้บริการของทางราชการที่จะต้องดำเนินการในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทางได้อย่างมั่นคง ปลอดภัย และประหยัด

2.1.3 ความเชื่อมโยงของระบบราชการ 4.0

มิติที่ 1 ภาครัฐที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open and Connectedness Government) มีความสัมพันธ์ กับ PMQA ในหมวดหลัก ได้แก่

หมวด 1 การนำองค์การ ผู้บริหารของส่วนราชการจะต้องมีวิสัยทัศน์ในเชิงยุทธศาสตร์ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของ ส่วนราชการในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูล มีความโปร่งใส มุ่งเน้น ประโยชน์สุขของประชาชน และเข้าใจ ความสำคัญของการพัฒนาตามแนวทางของระบบราชการ 4.0 และถ่ายทอดแนวคิด ดังกล่าว ไปสู่ผู้บริหารในระดับต่างๆ

หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ส่วนราชการต้องมีแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) โดยการนำปัจจัย ต่าง ๆ มาวิเคราะห์ รวมทั้งความเสี่ยง เพื่อกำหนดเป้าประสงค์ ที่ไม่เพียงตอบโจทย์ภาระหน้าที่และบริบทของส่วนราชการ เท่านั้น แต่ยังต้องบูรณาการกับ ยุทธศาสตร์ของประเทศ คำนึงถึงโอกาสในการถ่ายโอนงานสู่ภายนอก เพื่อให้เกิดความ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ คำนึงถึงโอกาสในการสร้างนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการคาดการณ์ถึง ผลกระทบที่อาจเกิดจากการปรับเปลี่ยนทั้งหลาย

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการข้อมูล เป็นเรื่องของการรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ เพื่อกำหนดตัว วัดทั้งระยะสั้นและระยะยาว การแบ่งปันข้อมูลระหว่างส่วนราชการ เอื้อให้สาธารณะเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์และทัน การณ์ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลที่ตอบสนองในเชิงรุก การใช้เครื่องมือการวิเคราะห์และคาดการณ์ที่ นำเชื่อถือ รวมทั้งการป้องกันความปลอดภัยด้านข้อมูลและไซเบอร์

หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ คือการทำให้ทุกกระบวนการมีความเชื่อมโยงอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยมี การออกแบบการทำงานจากต้นน้ำถึงปลายน้ำเพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ลดต้นทุน มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมมาทดแทนการทำงานในรูปแบบเก่า โดยคำนึงถึงประสิทธิผลของกระบวนการทำงานที่มีต่อสภาพแวดล้อมการ แข่งขันและความยั่งยืน

มิติที่ 2 การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Centric) มีความสัมพันธ์กับ PMQA ในหมวด ที่สำคัญ ได้แก่

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ มารวบรวมและเรียนรู้ ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงความต้องการของประชาชน ที่ปรับเปลี่ยน อย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนอง ความต้องการอย่างทันท่วงทียกระดับงานบริการด้วยดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จการให้บริการอาจ เป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างประชาชน และรัฐในการแก้ไขปัญหา (Government Lab) และ สร้างบริการที่ให้ความเท่า เทียมและเข้าถึงการบริการแก่ทุกกลุ่ม

หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร ส่วนราชการจะต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของ บุคลากรเป็นเชิงรุกที่ ตอบสนองความต้องการและเข้าใจความคาดหวังของประชาชน (Proactive to Customer Needs) การสร้างนวัตกรรมใน การบริการ รวมทั้งนวัตกรรมเชิง นโยบายที่แก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชน ใส่ใจคุณภาพและการให้บริการในแง่มุมมอง ของการเป็นเจ้าของธุรกิจ (Public Entrepreneurship)

หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ ส่วนราชการต้องยกระดับการพัฒนางาน ทั้งกระบวนการหลักและ กระบวนการสนับสนุนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้ดีขึ้น การบริการ ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้าถึงการบริการได้สะดวก จนถึงบริการ ระดับบุคคล กระบวนการทำงาน ต้องคิดถึงการบูรณาการของการบริการและความเชื่อมโยงกันของหลายๆ หน่วยงานแบบไร้ รอยต่อ (Integrated Service, Horizontal Approach) หรือมุ่งเน้นความต้องการของผู้รับบริการเป็นที่ตั้ง การนำระบบ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Digitalized Service Process) โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดแก่ประชาชนและภาค สังคมด้วยต้นทุนที่ลดลงและคุ้มค่า

มิติที่ 3 มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart and High Performance) เกี่ยวข้องกับ PMQA ในหมวดที่สำคัญ ได้แก่

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ส่วนราชการจะต้องมีมุมมองและยุทธศาสตร์ในการปรับเปลี่ยน รูปแบบการทำงานให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง กำหนดเป้าหมายและแผนงานในการปรับเปลี่ยน สู่องค์การดิจิทัล เชื่อมโยงให้เกิดนวัตกรรมโดยเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Strategic Collaboration)

หมวด 4 การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้ระบบสนับสนุนการบริหารข้อมูลและ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ต้องมีความเหมาะสม ทันสมัย ใช้งานได้ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ (Digitalization & Administration) การใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะที่มีพร้อมใช้สร้างขีดความสามารถในการรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis) เพื่อนำไปสู่ การแก้ไขปัญหาขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Organizational Learning) และการจัดการ นวัตกรรมและองค์ความรู้ในองค์กร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร การวางแผนพัฒนาบุคลากรต้องสอดคล้องกับทิศทางการปรับเปลี่ยน เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและเป็นมืออาชีพ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มและ พร้อมเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและโจทย์ที่มีความซับซ้อนร่วมกัน มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็น (Data Analytic & Digital Competency) ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐาน ของความพร้อมเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรมที่พัฒนาไปควบคู่กัน (Educability & Ethic Ability)

หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ การพัฒนากระบวนการให้ทันสมัย คล่องตัว และ มีขีดสมรรถนะสูงในปัจจุบัน คือการใช้เทคโนโลยีมาช่วยให้ทุกกระบวนการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ที่มีขีดสมรรถนะสูงและแข่งขันได้ มีการสร้างนวัตกรรมในทุกกระบวนการเพื่อให้องค์กร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ดีขึ้น มุ่งสู่ระบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ (Operational Excellence)

การที่จะทำให้การทำงานบรรลุผลดังกล่าวต้องอาศัย หมวด 1 การนำองค์กรคือ ผู้นำต้องเชื่อมโยง และสร้างสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดนวัตกรรมการปรับปรุง (Align and Empower) และบูรณาการไปสู่เพื่อความสำเร็จ แสดงด้วยผลลัพธ์ขององค์กรทุกด้านในหมวด 7 และเกิดผลกระทบที่นำไปสู่การบรรลุยุทธศาสตร์ชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข

2.2 ประโยชน์ที่ได้รับ/ประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

สามารถนำความรู้ที่อบรมนี้มาใช้ดำเนินการตรวจประเมินองค์กรด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้บริหารทราบว่าส่วนราชการของตนมีความบกพร่องในเรื่องใด เพื่อจะได้กำหนดวิธีการ เป้าหมาย ที่ชัดเจนในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงองค์กรให้สมบูรณ์มากขึ้นต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนงานและวิเคราะห์การจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมในทุกมิติของภารกิจด้านการพัฒนาที่ดิน

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม

ไม่สามารถเปิดคลิปวิดีโอบางคลิปและในการทำแบบทดสอบใช้เวลา นานกว่าจะเปลี่ยนแบบทดสอบข้อถัดไป

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ

(นางสุธินี ขจรเวหาศน์)

ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ

ผู้รายงาน

วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567

ส่วนที่ 3 ความเห็นผู้บังคับบัญชา

ทราบ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางวรรรณ ละออพันธ์สกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลดิน

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสุธินี ขจรเวหาศน์

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training
หลักสูตร “เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ”

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสุธินี ขจรเวหาศน์

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ "

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

รายงานผลการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ /และเป็นวิทยากร
กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำนำหน้า นาย นาง นางสาว อื่น..... ชื่อ-นามสกุล กิตติ วงษ์แสง

ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลดิน

หลักสูตร/หัวข้อข้อมูลเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA/PMQA ๔.๐) รุ่น ๐๑ ปี ๒๕๖๗

สถานที่อบรม / สัมมนา /พัฒนาความรู้ฯ ระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ E-TRAINING

ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาในการอบรม

เป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นั้นถูกกำหนดให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกในการบริการ และได้รับการตอบสนองความต้องการรวมถึงมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องมีเกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานและผลการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ดังนั้นสำนักงาน ก.พ.ร. โดยความร่วมมือของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของส่วนราชการ จึงได้นำเกณฑ์ที่สามารถประเมินซึ่งสอดคล้องกับวิธีการปฏิบัติราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้เป็น การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) คือ เป็นกรอบการบริหารจัดการที่องค์การสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการนำไปใช้ประเมินองค์การด้วยตนเองที่ครอบคลุมภาพรวมในทุกมิติ รวมทั้งหมด ๗ หมวด ประกอบไปด้วย

หมวด ๑ การนำองค์การ

หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวด ๔ การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้

หมวด ๕ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

หมวด ๖ การจัดการกระบวนการ

หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ

โดย ๖ หมวดแรกจะเป็นหมวดเพื่อปฏิบัติการนั้นจะต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันให้เป็นหนึ่งเดียวเพื่อที่จะได้ผลเพื่อไปวัดผลลัพธ์ในหมวดที่ ๗ ต่อไป

วัตถุประสงค์เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐประกอบไปด้วย ๓ วัตถุประสงค์หลัก คือ

๑) เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของภาครัฐให้สอดคล้องกับ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๒) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานสู่ระดับสากล

๓) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินตนเองและเป็นบรรทัดฐานการติดตามและการประเมินผลการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ

การบริหารจัดการภาครัฐนั้น ก็จะประกอบไปด้วย ๒ ส่วนคือ ๑ ลักษณะสำคัญขององค์การ และ ๒ รายละเอียดของหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ โดย ลักษณะสำคัญขององค์การเป็นการแสดงให้เห็นภาพรวมของส่วนราชการบ่งบอกถึงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ

ลักษณะสำคัญขององค์การ นั้นจะแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน โดย

ส่วนที่ ๑ ลักษณะขององค์การ ได้แก่

๑ สภาพแวดล้อมของส่วนราชการซึ่งตัวเกมจะประกอบไปด้วย ๑) พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย ๒) วิเศษทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรม ๓) ลักษณะโดยรวมของบุคลากรของ ๔) สินทรัพย์ส่วนราชการ ๕) กฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับ

๒ ความสัมพันธ์ระดับองค์การประกอบไปด้วย ๑) โครงสร้างขององค์การ ๒) ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญของส่วนราชการ ๓) ส่วนราชการเกี่ยวข้องในการบริการส่งมอบงาน

ส่วนที่ ๒ สภาพการขององค์การประกอบด้วย

๑ สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน บริบทเชิงยุทธศาสตร์

๒ ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการโดยจะแบ่งออกเป็น ๑) สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ ๒) การเปลี่ยนแปลงด้านการแข่งขันและ ๓) แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

รายละเอียดของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในส่วนที่ ๒ ทั้ง ๗ หมวด มีดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑ นำองค์การ โดยจะเป็นการตรวจประเมินผู้บริหารตั้งแต่ระดับอธิบดีรองอธิบดีผู้อำนวยการกอง/สำนักของส่วนราชการซึ่งมีผลกระทบในการขึ้นนำส่วนราชการในการดำเนินการต่าง ๆ

หมวดที่ ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์แบ่งออกเป็น ๒ หัวข้อได้แก่การจัดทำยุทธศาสตร์และการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ โดยจะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และการจัดทำแผนปฏิบัติการและถ่ายทอดสู่การปฏิบัติรวมถึงการปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ

หมวดที่ ๓ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการตรวจประเมินว่า ส่วนราชการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการ สร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระยะยาว โดยจะตอบสนองความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเบื้องต้น ซึ่งจะพัฒนาสารสนเทศผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อการจำแนกผู้รับบริการ จากนั้นจึงสร้างความสัมพันธ์การสนับสนุนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการประเมินความพึงพอใจและใช้ข้อมูลที่ได้มาพัฒนาบริการต่อ

หมวดที่ ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยจะเน้นไปที่การปรับปรุงผลการดำเนินงานของส่วนราชการจากการวัดผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ และทบทวนผลการดำเนินงาน จนถึงปรับปรุงผลการดำเนินงาน

หมวดที่ ๕ บุคลากร เพื่อประเมินว่าส่วนราชการมีวิธีการอย่างไร ในการประเมินความต้องการ ด้านขีดความสามารถ และอัตรากำลังด้านบุคลากร รวมถึงการบริหารจัดการพัฒนาบุคลากร เพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ ในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการของส่วนราชการ โดยจะเน้นไปที่สภาพแวดล้อมของบุคลากร ทั้งขีดความสามารถ และอัตรากำลังด้านบุคลากร รวมถึงบรรยากาศการทำงานของบุคลากร นอกจากนี้ยังมีในส่วนของความผูกพันของบุคลากร โดยการประเมินความผูกพัน วัฒนธรรมของส่วนราชการ และการบริหารจัดการพัฒนาบุคลากร และผู้บริหาร

หมวดที่ ๖ การปฏิบัติการ เป็นการตรวจประเมินว่า ส่วนราชการมีวิธีการอย่างไรในการออกแบบจัดการปรับปรุงผลการปฏิบัติการ และกระบวนการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ส่วนราชการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยจะดำเนินการ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ การบริการ และกระบวนการจัดการเครือข่ายอุปทาน รวมถึงการจัดการนวัตกรรม เพื่อการควบคุมต้นทุนการจัดการความมั่นคงทางข้อมูล และสารสนเทศ รวมถึงการเตรียมพร้อมด้านความปลอดภัยต่อภาวะฉุกเฉิน

หมวดที่ ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ เป็นการวัดประสิทธิผล และความสามารถในการบรรลุพันธกิจของส่วนราชการ ด้านการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ โดยผลลัพธ์ด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะดูถึงการควบคุมต้นทุนและความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผลลัพธ์ด้านบุคลากรด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร ด้านบรรยากาศการทำงานด้านการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาผู้นำของส่วนราชการ ด้านการกำกับดูแลองค์การประเพณีปฏิบัติตามหลักนิติธรรม ความโปร่งใส และจริยธรรม ด้านงบประมาณและการเติบโต ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ และจัดทำเครือข่ายอุปทาน

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ข้างต้น ทางภาครัฐจึงได้พัฒนาเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อให้หน่วยงานราชการนำไปปฏิบัติ โดยเรียกว่า เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐ หรือ PMQA ๔.๐ ซึ่งจะตอบสนองกับยุทธศาสตร์ชาติพ.ศ ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ โดยจะแบ่งออกเป็น ๖ ด้านได้แก่

- ๑ ด้านความมั่นคง
- ๒ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์
- ๔ การสร้าง โอกาสความเสมอภาคทางสังคม
- ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารภาครัฐ

โดยรัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศไทยโดยใช้โมเดลประเทศไทย ๔.๐ ด้วยการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยนวัตกรรม

ประเทศไทยนั้นพัฒนามาแล้วหลายยุคหลายสมัยโดยแบ่งออกเป็นสมัยที่ ๑) การพัฒนาเกษตรกรรมโดยจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเกษตรกรรมเป็นหลัก สมัยที่ ๒) เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมเบา หรืออุตสาหกรรมเกษตร สมัยที่ ๓) เป็นการเริ่มเข้าสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมหนัก และเป้าหมายที่สำคัญที่สุดที่ภาครัฐต้องการให้ประเทศไทยพัฒนาสู่สมัยที่ ๔ หรือ Thailand ๔.๐ โดยการเปลี่ยนรูปแบบการทำงานจากทำมากได้น้อยเป็นทำน้อยได้มาก เพื่อให้ประเทศมีรายได้พึ่งพาตัวเองยกระดับไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว

ระบบราชการ ๔.๐ ใน ๓ มิติ และปัจจัยสู่ความสำเร็จนั้น จะมุ่งเน้นไปที่

มติที่ ๑ จะเน้นที่การเปิดกว้างและเชื่อมโยงถึงกัน โดยมุ่งเน้นให้บุคลากรภายนอก สามารถเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐได้ เพื่อแบ่งปันข้อมูล ภาคประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานได้ สามารถถ่ายโอนภารกิจและเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นเอกภาพ มุ่งเน้นการทำงานตามแนวระนาบมากกว่าแนวตั้ง

มติที่ ๒ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการทำงานเชิงรุก ใช้ข้อมูลและระบบตามความต้องการของประชาชน ให้บริการได้ตลอดเวลา และเบ็ดเสร็จในจุดเดียว

มติที่ ๓ ชีตสมรรถนะสูงและทันสมัย โดยภาครัฐต้องรู้จักวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น ทันเวลา มีการสร้างนวัตกรรมที่มีความคิดริเริ่ม ประยุกต์องค์ความรู้ ปรับตัวเข้าสู่สำนักงานสมัยใหม่

ก.พ.ร. ได้สร้างเครื่องมือ เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐ ขึ้น โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงานใน ๗ หมวดผนวกเข้ากับคุณลักษณะของระบบราชการ ๔.๐ ใน ๓ มิติจัดทำเครื่องมือที่เรียกว่าเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐ หรือ PMQA ๔.๐ โดยเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐทั้ง ๗ หมวด จะมีความเชื่อมโยงกับ PMQA ๔.๐ ทั้ง ๓ มิติ โดยในแต่ละมิตินี้มีจุดเน้นในแต่ละหมวดแสดงดังต่อไปนี้

มติที่ ๑ ด้านการเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน โดยจะมีการบริหารจัดการภาครัฐหมวดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หมวดที่ ๑ การนำองค์การ โดยเน้นให้ผู้บริหารได้มีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ มีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูล มีความโปร่งใส ใน หมวด ๒ การวางแผนยุทธศาสตร์ จะต้องกำหนดเป้าประสงค์ที่ต้องบูรณาการกับยุทธศาสตร์ของประเทศ นำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม มสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม หมวดที่ ๔ การวัดการวิเคราะห์และจัดการข้อมูล โดยจะต้องแบ่งปันข้อมูลระหว่างส่วนราชการ เพื่อให้สาธารณะเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ตอบสนองในเชิงรุก ตอบรับความต้องการของประชาชน และ หมวดที่ ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ โดยทุกกระบวนการจะต้องมีความเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ ออกแบบการทำงานจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาทดแทนการทำงานในรูปแบบเก่า

มติที่ ๒ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง การบริหารจัดการภาครัฐในหมวดที่เกี่ยวข้องได้แก่หมวดที่ ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยต้องเข้าใจถึงเปลี่ยนแปลงความต้องการของประชาชน มีการคิดล่วงหน้าในการแก้ไขปัญหา รวมถึงสร้างนวัตกรรมให้การบริการประชาชนแบบมีส่วนร่วม หมวดที่ ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร โดยการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรให้เป็นเชิงรุก เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ได้อย่างถูกต้อง ทันท่วงที และเกิดประสิทธิผล หมวดที่ ๖ มุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ โดยการออกแบบระบบการให้บริการที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก มีความเชื่อมโยงกันของหลาย ๆ หน่วยงาน โดยการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และหมวดที่ ๗ ผลลัพธ์ จะมุ่งเน้นผลลัพธ์ให้เกิดแก่ประชาชน และภาคสังคมด้วยต้นทุนที่ลดลง และคุ้มค่า

มติที่ ๓ ชีตสมรรถนะสูงและทันสมัย โดยการบริหารจัดการภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หมวดที่ ๑ การนำองค์การ โดยจะเชื่อมโยงและสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดนวัตกรรม ในการปรับปรุง และบูรณาการในทุกด้าน หมวดที่ ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ โดยการกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่มีมุมมองการปรับการทำงาน นำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดนวัตกรรม และการสร้างความร่วมมือ เปิดโอกาสให้ภาคเอกชน และภาคท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม หมวดที่ ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยสร้างระบบสนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีความเหมาะสม ทันสมัย ใช้งานได้ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ สามารถรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่หรือ Big Data ได้ หมวดที่ ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร โดยจะมีการวางแผนพัฒนาบุคลากร ให้สอดคล้องกับทิศทางการปรับเปลี่ยนของโครงการ ที่มีสมรรถนะสูง และทันสมัย มีการรวมกลุ่มบุคลากรที่มีความรู้ ความหลากหลายสาขาเข้ามาร่วมทำงาน เพื่อแก้ปัญหาและโจทย์ที่มีความซับซ้อน และมีแผนพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้และการใช้ข้อมูลเป็น หมวดที่ ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ จะต้องคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกภาคส่วนมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในทุกกระบวนการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการพัฒนาและสร้าง

นวัตกรรมในทุกกระบวนการ และหมวดที่ ๗ ผลลัพธ์ เพื่อให้เกิดผลกระทบที่นำไปสู่การบรรลุยุทธศาสตร์ชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข

ทั้งนี้ ในการพัฒนาสู่ระบบราชการ ๔.๐ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จึงต้องมุ่งเน้นไปที่ ๘ มิติเป็นสำคัญ ซึ่งได้แก่ มิติที่ ๑ ความร่วมมือ มิติที่ ๒ นวัตกรรม มิติที่ ๓ ความเป็นดิจิทัล มิติที่ ๔ ผู้รับบริการ มิติที่ ๕ กระบวนการ มิติที่ ๖ บุคลากร มิติที่ ๗ ผู้นำ และมิติที่ ๘ ผลลัพธ์ นั่นเอง

ทางสำนักงาน ก.พ.ร. ได้แบ่งมิติของการพัฒนาออกเป็นแต่ละระดับ สู่ระบบราชการ ๔.๐ หรือ PMQA ๔.๐ แบ่งไว้ ๓ ระดับได้แก่ ๑ ระดับพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นการดำเนินการในเชิงตั้งรับ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหลัก ระดับ ๒ ระดับก้าวหน้า คือการดำเนินการในเชิงรุก มีการคิดวิเคราะห์ก่อนปฏิบัติงาน และมีการคาดเดาเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นล่วงหน้า เพื่อหาทางรับมือ และ ระดับ ๓ ระดับพัฒนาจนเกิดผล โดยจะดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ มีนวัตกรรม มีความคิดเก่งทำเก่ง เชื่อมโยง และบูรณาการได้จนก่อให้เกิดประสิทธิผล

เช่นนี้แล้ว ในแต่ละมิติการพัฒนาสู่ระบบราชการ ๔.๐ เมื่อพิจารณาทุกมิติแล้ว ภาครัฐจึงควรร่วมกันดำเนินงาน ให้มีการพัฒนานวัตกรรมของการบริการ ริเริ่มนโยบาย และกฎหมายระเบียบใหม่ ๆ มีการให้บริการที่เหนือความคาดหมายกับ ผู้รับบริการ บูรณาการทุกภาคส่วน และแบ่งปันข้อมูลกันได้ ทั้งยังให้บริการเชิงรุกและแก้ไขข้อร้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชน รวมถึงคิดร่วมกันเพื่อสร้างกลไกขึ้นมาใหม่ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีจิตสำนึกมีความเชี่ยวชาญ ความคล่องตัว ความสามารถหลากหลาย แก้ปัญหาเป็น มีความคิดริเริ่ม มีความเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ ใส่ใจรายละเอียด เพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ชาติ

ในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้ที่จะเป็นผู้นำงานเข้าสู่ระบบราชการใหม่ ควรจะมีสมบัติดังต่อไปนี้

- ๑ มีทักษะการคิดการแก้ปัญหา
- ๒ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
- ๓ เข้าใจโลกวัฒนธรรมที่มีความแตกต่าง
- ๔ มีการทำงานเป็นทีม
- ๕ ต้องมีทักษะการสื่อสารความรู้ในการสืบค้นสื่อ
- ๖ มีทักษะการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล
- ๗ จะต้องมีการเรียนรู้กับการทำงานและทักษะการอาชีพสม่ำเสมอ

กรมพัฒนาที่ดินเป็นกรมเดียวที่มีฐานข้อมูลดินของทั้งประเทศ จึงทำให้สามารถประเมินการใช้ที่ดิน รวมถึงปัญหาการใช้ทรัพยากรดินได้ จากการสำรวจการทำแผนที่ดิน และการใช้ที่ดินพบว่า ประเทศไทยมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๓๒๐.๖๗ ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ ๑๕๓.๑๘ ล้านไร่ กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการจัดทำข้อมูลดินและแผนที่ดิน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะประกอบด้วย คำอธิบายหน่วยแผนที่ดิน สมบัติเคมี กายภาพของดิน เพื่อนำมาจัดชั้นความเหมาะสมของดิน จากข้อมูลดังกล่าว จะทำให้ทราบสภาพของดินและปัญหาของดินในแต่ละพื้นที่ หลังจากนั้น จะสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำสภาพการใช้ที่ดิน ทำให้ทราบพื้นที่เพาะปลูกพืชในพื้นที่ดินประเภทต่าง ๆ และนำมาจัดทำเขตเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกพืชได้

นอกจากนี้ กรมพัฒนาที่ดินก็มีงานวิจัยที่จะทำการศึกษา เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและแนวทางดำเนินงาน โดยจะแบ่งทรัพยากรดินออกเป็น ๔ หมวด ได้แก่ ๑) ดินดีไม่มีข้อจำกัดในการผลิตพืช โดยจะคิดค้น นวัตกรรมให้ดิน มีการใช้ประโยชน์ได้ยาวนาน และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ๒) ดินดีมีข้อจำกัดแต่คุ้มค่าต่อการลงทุน โดยจะคิดค้นนวัตกรรมการปรับปรุงบำรุงดิน ให้ดินมีคุณภาพเหมาะสมกับการผลิตพืช ๓) ดินไม่เหมาะสมในการผลิตพืช จะทำการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชให้เหมาะสมกับดิน และ ๔) ดินปัญหา โดยจะคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อจัดการดินปัญหา และการอนุรักษ์ดินและน้ำ

วัตถุประสงค์ในการทำงานของกรมพัฒนาที่ดินตามภารกิจหลักที่สำคัญและมีความเชื่อมโยงกับเกณฑ์ pmqa ทั้ง ๗ หมวด โดยประกอบไปด้วย ๗ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ Monitoring การรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ ข้อมูลสถานการณ์ด้านดิน สภาพแวดล้อม ภายในภายนอก กฎระเบียบพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ความต้องการของเกษตรกรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ข้อมูลผลการดำเนินการที่ผ่านมา ข้อมูลเชิงพื้นที่ และองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรม ซึ่งจะเชื่อมโยงกับ หมวด ๑ ๒ และ ๓ ของ PMQA

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ Analysis นำข้อมูลและสารสนเทศจากขั้นตอนที่ ๑ ทั้งหมด มาวิเคราะห์ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับหมวด ๑ และ ๒

ขั้นตอนที่ ๓ จะเป็นการสังเคราะห์ข้อมูล กำหนดทิศทาง จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ ๕ ปี แผนปฏิบัติราชการประจำปี แผนพัฒนาบุคลากร ผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับหมวด ๑ ๒ ๕ และหมวดที่ ๖

ขั้นตอนที่ ๔ Develop จัดทำระบบการวัด และการรายงาน โดยกำหนดตัวชี้วัด และสารสนเทศระดับกรม สำนัก กอง และบุคคล พัฒนา Data Warehouse ระบบงาน และระบบการรายงาน และเครือข่าย เชื่อมโยงกับหมวด ๒ และหมวด ๔

ขั้นตอนที่ ๕ Achievement การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการ วัดผลสำเร็จของการ ดำเนินการ ระยะยาว ระยะสั้น และระยะเร่งด่วน การรายงานผลการดำเนินงาน การทบทวนและปรับปรุงผลการดำเนินงาน เชื่อมโยงกับหมวด ๖ และหมวด ๗

ขั้นตอนที่ ๖ จะเป็นเรื่องของการ Sharing และ warning การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ สร้างกระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ Best Practice Innovation information ด้านการเตือนภัยภัยแล้ง ดินถล่ม น้ำท่วมขัง ในพื้นที่การเกษตร รวมถึง สถานการณ์ด้านไฟไหม้ในพื้นที่เกษตรกรรม เชื่อมโยงกับหมวด ๔

ขั้นตอนที่ ๗ Evaluation คือการประเมินผลการดำเนินงานจากวงล้อภายใน ภายนอก LDD excellence Model เพื่อเรียนรู้จุดแข็ง และโอกาสในการปรับปรุง นำไปสู่การบริหารจัดการ เพื่อการคาดการณ์ และป้องกันในอนาคต ซึ่งจะเชื่อมโยงกับหมวดที่ ๔ และหมวดที่ ๗

กระบวนการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐ ของกรมพัฒนาที่ดินหรือเรียกว่า Smart LDD แบ่งได้เป็น ๔ หมวดคือ

หมวดที่ ๑ Smart collaboration เช่น การพัฒนาเครือข่ายหมอดินอาสา เครือข่ายภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา เครือข่ายต่างประเทศ การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและ เกษตรอินทรีย์ เพื่อการร่วมมือกัน โดยกิจกรรมใดที่เราไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง หรือขาดงบประมาณ ก็จะต้องร่วมทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น

หมวดที่ ๒ Smart connection จะเป็นการพัฒนาเกี่ยวกับข้อมูล Big Data โดยเราจะต้องพัฒนาข้อมูลตามภารกิจ ภาครัฐ ให้อยู่ในรูปดิจิทัล แล้วเผยแพร่สู่ Open Data Government

หมวดที่ ๓ Smart Service กรมพัฒนาที่ดินได้พัฒนาระบบบริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มากมาย ทั้ง การให้บริการแผนที่ การตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร ดินออนไลน์ บัตรยืมดี หรือแม้กระทั่ง chat bot เพื่อให้เข้าถึงกับ ประชาชน

หมวดที่ ๔ Smart operation โดยการใช้เทคโนโลยี เพื่อการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่ เพื่อเปลี่ยนถ่ายสู่การทำงานในระบบดิจิทัล ต่อไป

๒.๒ ประโยชน์ที่ได้รับ/ประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

เพื่อให้เข้าใจความหมายและหลักเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม

-

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ.....

(นายกิตติ วงษ์แสง)
ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ
ผู้รายงาน
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๓ ความเห็นผู้บังคับบัญชา

ทราบ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวรวรรณ ละออพันธ์สกุล)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลดิน

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายกิตติ วงษ์แสง

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร “เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ”

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน